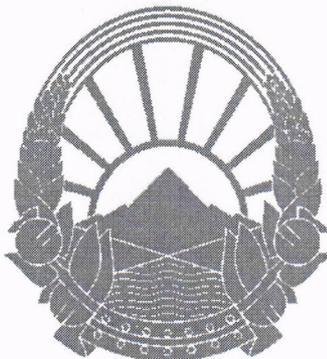

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО
QEVERIA E REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT
SEKRETARIATI I LEGJISLACIONIT

Бр./Nr. 07-374/1
06-12-2023 20 год./viti
СКОПЈЕ - ШКУР

Република Северна Македонија
Влада на Република Северна Македонија
Секретаријат за законодавство

**СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИНФОРМАТИЧКО-
КОМУНИКАЦИСКА ТЕХНОЛОГИЈА ЗА 2024-2025 година**

СКОПЈЕ

Декември 2023 година

Стратегија за развој на информатичко – комуникациска технологија 2024-2025 година

Наслов на Документот	СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ИНФОРМАТИЧКО-КОМУНИКАЦИСКА ТЕХНОЛОГИЈА ЗА 2024-2025 година
Верзија	верзија 1.0
Датум	Декември 2023 година
Изработен од	Борче Јовановски
Проверен од	Маријана Шемковска

Содржина

Вовед.....	1
Визија, Мисија, цели.....	2
Преглед на законска рамка.....	2
Структура на Одделението за информатичко-комуникациски технологии.....	3
Предуслови, ограничувања, закани.....	4
Проекти на среден рок.....	5
Систем за детекција и превенција на мрежни упади (IDS/IPS).....	6
Креирање на безбедна софтверска библиотека – DML, креирање на систем за ghost images.....	7
Реализирани набавки во 2015 – 2017 година.....	9
Реализирани набавки во 2018-2019 година	10
Реализирани набавки во 2020 година	12
Реализирани набавки во 2021 година.....	12
Реализирани набавки во 2022 година	13
Преглед на моменталната состојба со информациско-комуникациска технологија.....	13
Софтвер на серверите.....	13
Софтвер на персонални компјутери.....	13
Microsoft Office софтверски лиценци.....	15
Софтверско анти-вирусно решение.....	15
ХАРДВЕР	15
Активни Сервери.....	15
Мрежна опрема.....	16
Десктоп компјутери.....	16
Монитори.....	18
Лаптоп компјутери.....	19
UPS системи	20
Печатачи, Скенери, Мултифункциски уреди.....	20
Годишен план за набавка на Antivirus-ен софтвер и сервисирање на уреди во 2024-2025 година	22

Стратегија за развој на информатичко – комуникациска технологија 2024-2025 година

Софтвер за Анти Вирус.....	22
Сервис на печатачи	22
ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ИТ ОПРЕМА ВО 2023 ГОДИНА.....	23
ПЛАН ЗА НАБАВКА НА ИТ ОПРЕМА ЗА 2024-2025 ГОДИНА СО ФИНАНСИСКА КОНСТРУКЦИЈА	24
ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ.....	24

Вовед

Информатичко-комуникациските технологии несомнено го променија начинот на живот: начинот на кој работиме, начинот на кој управуваме со организациите и институциите од јавниот сектор, начинот на кој комуницираме, како го користиме нашето слободно време, како ги добиваме нашите информации. Новите технологии ни претставија множество на можности и избори. Тие ни овозможуваат пристап до услугите 24 часа на ден, седум денови во неделата од нашите домови, ни овозможуваат интеракција, и го скратуваат времето потребно за завршување на услугите од неколку часови или денови на неколку минути, со еден збор ни го олеснуваат животот.

Сведоци сме на рапидниот развој на информатичките и комуникациските технологии во светот. Република Северна Македонија има голема можност да му се приклучи на овој развој со брзи чекори и со јасно дефинирана стратегија и цел.

Развојот на информатичко-комуникациските технологии од своја страна ќе придонесе за зголемување на квалитетот на животот на граѓаните. Континуирираниот развој и вложување во ИКТ ќе го стимулира развојот на одржливи бизниси и намалување на трошоците за водење на бизнис, а тоа сигурно ќе и помогне на Северна Македонија да го најде своето место во глобалниот економски развој. ИКТ се стреми да ги поврзе информациите за подобро служење на граѓаните. Таа игра главна улога во процесот на учење, им ги дава потребните алатки на вработените за ефективна испорака на услуги и ги подржува демократските процеси во општеството. ИКТ претставува една од најсилните поттикнувачи на економскиот развој. Се проценува дека 40% од растот во продуктивноста во ЕУ се должи на ИКТ.

Користењето на информатичко комуникациските технологии ја зголемуваат ефикасноста и ефективноста на работењето. Користењето на нови софтверски пакети заедно со моќен хардвер и соодветна мрежна опрема го намалува и целокупното чинење на услугите, пристапот до нив го прави поедноставен и побрз. Воедно се зголемува прегледноста и контролата во самите работни процеси.

Вложувањето во информатичка и комуникациска технологија не смее да се гледа како на трошење на финансиски средства, туку како на инвестирање кое од своја страна ќе направи поврат на вложените средства по одреден временски период.

Визија, Мисија, цели

Визија – ефикасен и транспарентен орган

Мисија – оптимално користење на информатичките и комуникациските технологии во секојдневното работење на органот

Цели:

- Техничко опремување и организациско зајакнување на органот
- 24/7 Достапност до информации
- Намалување на трошоците за работа
- Усогласување со законската рамка
- Детекција и заштита од малициозни програми и спам
- Сигурност и безбедност во користењето на ИКТ
- Можност за работа од оддалечена локација (remote access)
- Зајакнати капацитети на органот
- Лесно надоградлива (скалабилна) ИКТ инфраструктура, независна од еден производител или добавувач
- Доизградба и подобрување на ИКТ инфраструктурата
- Одржување на постоечката ИКТ инфраструктура
- Зголемување на капацитетите, знаењата и вештините на вработените преку постојана надградба на знаењето.

Преглед на законска рамка

Иако постојат голем број на закони и прописи кои имаат директна врска со ИКТ, назначајни се следните два закони и тоа:

Закон за заштита на личните податоци (*) („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 42/20 и 294/21)

- Правилник за техничките и организациските мерки за безбедност и заштита на обработката на личните податоци („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 248/21)

Во однос на Законот за заштита на личните податоци во Секретаријатот за законодавство се донесени следните акти:

- Правилник за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци во Секретаријатот за законодавство, бр. 03-1334/1 од 13.02.2014 година
- Упатство за физичка безбедност во работните простории во Секретаријатот за законодавство бр. 03-5269/1 од 22.06.2012 година и 03-652/1 од 22.01.2015 година
- Упатство за управување со сигурносни инциденти во Секретаријат за законодавство бр. 05-6216/1 од 24.07.2012 година и бр. 03-471/1 од 17.01.2018 година
- Политика на „чист екран“ и „чисто биро“ бр. 03-2431/1 од 14.06.2023 година

Стратегија за развој на информатичко – комуникациска технологија 2024-2025 година

- Правилник за начинот на вршење на видео надзор во Секретаријатот за законодавство бр. 03-2430/1 од 14.06.2023 година и
- Политика за користење на колачиња (cookies).

Закон за електронско управување и електронски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 98/19 и 244/19)

- Правилник за стандардите за интероперабилност на македонската информациска магистрала и стандардите и правилата за безбедност на информациските системи за обработка на податоци во електронска форма и стандардите и правилата за безбедност на информациските системи кои што се користат од органите за комуникација по електронски пат (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 175/20).

Одредбите од овој закон се важни за идно приклучување на проектот за интероперабилност т.е единствената околина за размена на Министерството на информатичко општество.

Структура на Одделението за информатичко-комуникациски технологии

Согласно Правилникот за внатрешна организација на Секретаријатот за законодавство со архивски број 01-4195/5 од 25.10.2019 година и Правилникот за систематизација на работните места на Секретаријатот за законодавство со архивски број 01-4193/6 од 25.10.2019 година и 04-593/4 од 14.12.2022 година, формирано е Одделение за информатичко-комуникациски технологии. Во моментот, во Одделението има еден вработен кој врши работи од областа на ИКТ. Активностите на одделението се во насока на управување, одржување и поддршка на ИКТ средствата и нивното користење. Одделението им дава поддршка на вработените во вршењето на нивните работни задачи со обезбедување на непречена работа на печатачите, интернетот, внатрешните ресурси, како што се: базите на податоци, серверите, компјутерите кои ги користат вработените, мрежната инфраструктура, телефонската централа, системот за евиденција на работното време, системот за видео надзор. Вработениот во одделението секојдневно асистира во решавањето на софтверски и хардверски проблеми, изготвува извештаи, креира стратегии, учествува во комисии итн.

Предуслови, ограничувања, закани

Прифатливи цени за хардвер, софтвер и електронски комуникации се добра основа за реализација на проектите предвидени во оваа ИКТ стратегија. Соодветен буџет како и поддршка и разбирање од раководните лица, како и континуирана надградба и дообука на вработените во Одделението за информатичко-комуникациски технологии, се есенцијални елементи неопходни во реализацијата на зацртаните цели.

Главните ограничувања доаѓаат од недостигот на финансиски средства и отсуство на соодветни обуки за вработените во Одделението за информатичко-комуникациски технологии, посета на соодветни ИТ курсеви (администрација на бази на податоци, администрација на сервери, виртуелизација, безбедност на системи, cyber security, web development), со цел запознавање со новите технологии и имплементирање на истите во Секретаријатот за законодавство. Тука не треба да се заборава и мотивираноста на вработените кои ги изведуваат секојдневните работни задачи, со потенцирање на важноста и неопходноста од создавање на соодветна работна средина.

Акциониот план претставен во оваа стратегија, тежината и комплексноста на активностите како и динамиката за изведба на истите, е навистина амбициозен, и истиот може да биде остварен само доколку се задоволени сите претходно наведени предуслови, ако постои поддршка од раководните лица, и се разбира доколку во периодот на кој се однесува Стратегијата не се појават и постават дополнителни непредвидени или несоодветни активности и обврски за ИКТ лицата во Секретаријатот за законодавство, кои не се земени во предвид со овој документ.

Проекти на среден рок

Проект 1	Усогласување со Законот за заштита на лични податоци	
Опис на проектот	Изработка на потребни акти и правилници, дефинирање и поставување на потребни мерки и контроли, поставување на алатки и софтверски апликации, редовни контроли и извештаи.	
Стратешки насоки	<ul style="list-style-type: none"> • Исполнување на законските обврски • Зголемување на безбедноста на ИКТ системот во Секретаријатот за законодавство • Зголемување на безбедноста, заштитата на приватноста на личните податоци 	
Очекувани резултати	<ul style="list-style-type: none"> • Јасни механизми и процедури за заштита на лични податоци • Зголемена безбедност и намалување на ризикот од излевање на лични податоци • Исполнување на законски обврски 	
ФАЗА 1	Фаза 1 би се состоела од изработка на компоненти 1 до 6	
Човечки ресурси	Виш соработник	
ФАЗА 2	Фаза 2 би се состоела од имплементирање на компоненти 1 до 6	
Човечки ресурси	Виш соработник	
КОМПОНЕНТИ	Компонента 1	План за создавање систем на технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци
	Компонента 2	Акт за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци
	Компонента 3	Правила за определување на обврските и одговорностите на корисниците при користење на документите и ИКТ-опремата